

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བརྟགས་པ་དགུའི་ཟིན་

བྲིས་བརྒྱུགས་སོ།

Nine Considerations and Criteria for Benefiting Beings

by

Dza Patrul Rinpoche

(Tibetan text)

Transcribed by
Karen Liljenberg
(Revised 2015)

www.zangthal.co.uk

༄། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བརྟགས་པ་དགུའི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འབྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་
 པར་སྤངས་པ་དག་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མ་
 གཏོགས་པའི་ལས་གཞན་མེད་དེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་མ་
 བྱུང་ན། བྱས་ཚད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་སྐར་དངོས་སམ་བརྒྱད་
 བས་གཞོན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའང་སྲིད་པས། བརྟགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ལ་
 བརྟགས་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལ་
 བརྟགས་པ་ནི། དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྱུར་
 ཞིང་ཕན་པར་འདུག་ན་ཅི་ཡང་བྱ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་
 ཞིང་གཞོན་པར་འདུག་ན་ཅི་ཡང་མི་བྱ། བདག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ་གཞི་དེས་

སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འདུག་ན་མི་བྱ། བདག་ལ་གཞོན་ལ་གཞན་ལ་
 སན་ན་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ན་བདག་ལ་གཞོན་པ་གཙོ་
 བོར་བསྐྱར་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱོན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྦྱ་གུ་དང་འབྲ་བས་བདག་ལ་
 གཞོན་པ་བསྐྱར་བ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། མོས་པ་སྦྱོད་
 པའི་དུས་ན་ཁེབས་རྩི། ས་ཐོབ་ཡན་ལ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱའོ། དེ་
 ཡང་སན་གཞོན་ཆེ་ཚུང་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་
 ལ་སན་པ་ཚབས་ཆེ་ཞིང་བདག་ལ་གཞོན་ཚབས་ཚུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ།
 སེམས་ཅན་ལ་སན་ཚབས་ཚུང་ཞིང་བདག་ལ་གཞོན་ཚབས་ཆེན་མི་བྱ། སན་
 གཞོན་ཆེ་ཚུང་མཉམ་པར་འདུག་ན་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ན་
 བདག་ལ་གཞོན་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱར། མོས་པ་སྦྱོད་པ་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་སན་གཙོ་
 བོར་བསྐྱབ་པོ། སེམས་ཅན་མཐོ་དམན་བརྟག་པ་ནི། དུད་འགྲོ་ལྟ་བུའི་སེམས་
 ཅན་དམན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོ་བ་ལ་

གཞོན་ན་དམན་པའི་དོན་མི་བྱ། མི་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དུད་འགོ་འགའ་ཞིག་
ལ་གཞོན་གྱང་མིའི་དོན་བྱའོ། མི་ཐ་མལ་པ་དང་ཚོས་མཛད་གཉིས་གྱང་གོང་
བཞིན་ནོ། ཚོས་པར་མཉམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གཉིས་གྱང་གོང་བཞིན་འདྲའོ། སེམས་ཅན་མང་ཉུང་གཉིས་ལ་བརྟག་པ་ནི།
སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་ཅིང་ཉུང་དུ་ལ་གཞོན་པར་འདུག་ན་མང་པོའི་དོན་བྱ།
མང་ལ་གཞོན་ན་ཉུང་དུ་ལ་ཕན་ཡང་མི་བྱ། མང་ཉུང་ཕན་གཞོན་མཉམ་པར་
འདུག་ན་གཞོན་པ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་བརྟེན་པའི་སློབ་ས་
ཕན་པ་སྐྱབ་པོ། ཚོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ལ་བརྟག་པ་ནི། ཚོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
འགྱུར་ན་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་བྱ། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡེ་མི་བྱ། ཚོ་
འདི་ལ་ཕན་ཡང་ཕྱི་མར་གཞོན་ན་མི་བྱ། ཚོ་འདིར་གཞོན་གྱང་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་ན་
ཚོ་འདིའི་གཞོན་པ་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཕྱི་མའི་དོན་བྱའོ། སྡོམ་པ་
དང་མི་དགེ་བ་བརྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་པ་ཡིན་

ཡང། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་བདག་གི་མི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་སྤྱད་
བས་པན་ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ཞན་དོན་དུ་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཀ་སྤྱད་པར་གནང་
ཞིང་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་བྱ་ཞིང། གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཟླ་བ་ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་བསད་པར་སེམས་
བ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མང་པོ་བྱེད་པར་སེམས་བ་དག་མཐོང་ན་
བདག་རྣམ་པར་སྐྱོན་པ་ལ་འཛེམ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
སློག་ཆགས་དེ་བསད་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྐྱར་བསོད་ནམས་མང་པོ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཚོམ་
རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དགོ་འདུན་དང་མཚོད་ཉེན་གྱི་དགོར་མང་པོ་འཕྲོག་པ་དག་
མཐོང་ན་དེ་ལ་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་རྣམས་སྐྱར་འཕྲོགས་སྟེ་དགོ་འདུན་དང་
མཚོད་ཉེན་ལ་རང་སར་གཏད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མ་བྱིན་
པར་སྐྱངས་ཀྱང་ཉེས་པར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འབྲིམ་པའི་བྱད་མེད་བྲིམ་

ཐབས་མེད་པ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཟེར་བ་ལ་སྡིང་རྗེ་བས་
འབྲིག་པའི་ཚོས་བརྟེན་ཏེ་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་དང། ཡང་སེམས་ཅན་མང་
པོའི་སློག་ཐར་བར་བྱ་བའམ། བཅིང་བ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་ཐར་
བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ན་རླུང་ཚིག་སྣ་ཚོགས་སྤྲོས་པ་དང། ཡང་སེམས་ཅན་གང་
དག་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ལ་སྡིང་བརྗེ་བས་ཕྱ་
མ་སྤྲོ་ཞིང་དབྱེན་བྱས་ཏེ་དབྱེ་བ་དང། ཡང་སེམས་ཅན་ལ་མ་ལོག་པར་ལྷགས་
ཤིང་སྡོད་རན་བྱེད་པ་དག་ལ་ཞི་བའི་ཚིག་གིས་མ་བརློག་ན། དེ་ལ་སྡིང་བརྗེ་བས་
ཚིག་རྒྱབ་པོ་དྲག་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་དམའ་དབབ་པར་བྱ་བ་དང། ཡང་སེམས་ཅན་གང་
དག་ལྟ་རན་གྱིས་ཡིད་གདུང་པའམ། ལྷུ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྤྲོ་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་
སོགས་ལ་དགའ་བ་སྡིང་བརྗེ་བས་སྤྲུ་གར་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་དང་ཀྱ་རེ་བྲེ་མོ་ངག་
འབྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་དགའ་བར་བྱས་ཏེ་དགོ་བ་ལ་དྲང་བར་བྱ་བ་དང་ཡིད་གྱི་
མི་དགོ་བ་གསུམ་པོ་གནང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཟེར་ཏེ། དེ་གསུམ་ཡང་གཞན་

དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་བརྒྱུ་ན་ཞིང་ཕོངས་པ་དག་
མཐོང་ནས། རང་ལ་སྦྱིན་པའི་ཡོ་བྱད་མེད་ཅིང། འབྱོར་ལྡན་སེར་སྣ་ཅན་མཐོང་
ན་སྦྱིང་བརྗེ་བས་སེར་སྣ་ཅན་འདིའི་ཟས་ལོར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱངས་
ལ་ཕོངས་པ་དག་ལ་བྱིན་ན་སྦྱིང་པའི་འདུན་པས་གཞན་གྱི་ཟས་ལོར་ལ་སྦྱོམ་
སེམས་བྱེད་པ་དང། སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེ་མ་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པ་དགོན་
མཚོག་གསུམ་གྱི་དགྲར་གྱུར་པའི་མ་རུང་བ་དག་ལ་སྦྱིང་བརྗེ་བས་དེ་ལ་ལུས་དང་
སྒོག་ལ་གཞོན་སེམས་དྲག་པོས་སྒོ་ནས་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དང། སེམས་
ཅན་གང་དག་ལོག་པའི་ལྟ་སྲོད་ལ་མོས་གིང་འདུན་པ་དག་ལ་སྦྱིང་བརྗེ་བས་དེའི་
དོན་དུ་རེ་གིག་ལོག་པའི་ལྟ་སྲོད་བསྟན་ཏེ་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་ལ་ཁ་དྲང་པའི་དོན་དུ་ལོག་ལྟ་བསྟན་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཉེས་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྐྱར་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་ཉི་ཤུ་པ་
ལས། སྦྱིང་བརྗེར་ལྡན་ལ་མི་དགོ་མེད། ཅེས་སོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་དགོ་བ་གཞི་

དེས་སྐྱོད་ཚོད་པའི་རྒྱུ་ལྟར་བཤམ། དག་འདུན་ལུག་པར་ལྟར་བཤམ།
 སེམས་ཅན་དང་པ་ཅན་མང་པོའི་དང་སྐྱོན་འབྱེད་ཅིང་ལོག་ལྟ་སྦྱེ་བཤམ། བདག་
 ཉིད་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་པས་མི་བྱའོ། སྐྱོན་པའི་འབྱོར་རྒྱུ་བརྟག་པ་ལ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱོན་པའི་འབྱོར་རྒྱུ་ལ་བརྟག་པ་ནི། སེམས་ཅན་
 མོངས་པ་དག་མཐོང་ན། བདག་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱོན་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་སྐྱོན་པས་བདག་
 ལ་མི་གཞོན་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འདུག་ན་མོངས་པ་དག་ལ་ཟང་ཟིང་
 གི་འབྱོར་བ་ཅི་ཡོད་པ་སྐྱོན་པར་བྱེད་ལ། མི་དག་བའི་སེམས་བརྗོད་ཅིང་དག་བ་
 ལ་གཟུང་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱོན་པ་བྱིན་པས་བདག་གི་ལུས་དང་
 རྒྱུ་དང། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བར་ཚད་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་
 རྒྱུ་ལ་མི་སྐྱོན་ཏེ། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཅིག་བྱིན་ལ་འཇུག་པའི་བཞིན་དང་
 འཇུག་པའི་དག་གིས་གོ་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ཁ་བསྟན་ནོ། ཟང་ཟིང་གི་སྐྱོན་
 པས་བདག་ལ་གཞོན་པ་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་མཉམ་པོར་འདུག་པཤམ། གཞན་
 དུ་ཁ་བསྟན་ས་མེད་ན་ཅི་རིགས་བགོ་བཞེད་བྱས་ནས་སྐྱོན་ནོ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་
 གི་སྐྱོན་པའི་སྐྱབས་སུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་
 བྱང་བས་ནི། བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། སྐྱོན་རྒྱུ་མེད་པར་གཙོ་

བོར་བྱའོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་སྦྱིན་པ་གཙོ་བོར་བྱའོ། ཡང་རབ་ཏུ་
བྱང་བ་ལ་དགོན་པ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་ཞིང། གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་དག་གིས་
ལྷུང་བཟེད་དུ་གང་བྱང་བ་དེ་དག་ཕྱོངས་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་
བྱའོ། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་འབྲོར་རྒྱུད་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སོ་སོའི་སྦྱི་བོ་ལ་ལུས་སྦྱོང་བ་བྱང་ན་སྦྱིན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས། དེས་
ལུས་དངོས་སུ་བཏང་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བས་ལུས་དངོས་སུ་མི་སྦྱིན་ནོ།
བསམ་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ལུས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། ས་ཐོབ་
ནས་ལུས་དངོས་སུ་བྱིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཤ་བྲག་སོགས་གང་འདོད་སྦྱིན། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྦྱོན་
ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་བྲ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲང་བོ་ཆེ་དང། ཉ་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་པ་ཅིང་སྤང་སྟེ། ཤ་བྲག་གི་དོན་བྱེད་
ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཤ་བྲོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོན་ལམ་གྱི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་འབྲོར་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་འདོད་པའི་གང་
བྲག་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཅི་ཅམ་འདོད་པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། བདག་གི་
བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་ཞིང་ཚོས་འདོད་པའི་གང་བྲག་སྐལ་པ་དང་མི་

ལྷན་ན་མི་བྱའོ། བདག་གི་བསམ་གཏན་ལ་ཕྱུང་ཟད་གཞོན་ཀྱང་ཚོས་འདོད་པའི་
གང་ཟག་སྐལ་པ་དང་ལྷན་ན་བྱའོ། བདག་གི་བར་ཆད་མི་འགྱུར་ཡང་ཚོས་འདོད་
པའི་གང་ཟག་ལོག་སྲིད་ཅན་ཐོ་འཚམས་པའི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཚོས་རྒྱ་བ་ལ་མི་བྱའོ།
བདག་གི་མི་ཤེས་པས་ཚོས་འདོད་པ་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་
རྟུན་གྱིས་རང་བཟོ་དང་གཟུ་ལུམས་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
གསུངས་པས་མི་བྱའོ། བདག་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་སེར་སྒྲ་དང། རྟོམས་ལས་
གྱིས་ཡལ་བར་མི་འདོད་ཏེ་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ། སྦྱིན་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ན་ཚོས་
གྱི་སྦྱིན་པ་མཚོག་ཅེས་གསུངས་སོ། བཞི་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲོར་
རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སེམས་ཅན་ཉེན་པའི་སྐབས་
མགོན་བྱ་བའི་རུས་པ་ཡོད་ན་བྱ། མེད་ན་མི་བྱ། རུས་པ་ཡོད་ན་གཞི་དེས་བདག་
ལ་གཞོན་པ་འབྱུང་ན་མི་བྱ། རུས་པ་ཆུང་ཡང་རང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མེད་ན་
སེམས་ཅན་ཉན་པ་དག་གི་སྐབས་མགོན་ལ་སོགས་པ་རུས་ཚད་བྱའོ། དེ་ཡང་
སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་བརྟག་པ་ནི། སྦྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་དབང་
པོ་དང་བསམ་པའི་མོས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྱང། མདོར་བསྡུ་ན་རིགས་
བརྒྱུད་དུ་འདུ་སྟེ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་
མེད་པའི་སྐལ་པ་ཆད་པའི་རིགས་དང། ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲོར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་

མོས་པའི་རིགས་དང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པའི་རིགས་དང།
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པའི་རིགས་དང། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པའི་རིགས་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུལ་གྱི་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པའི་རིགས་དང། ཟབ་པ་སྟོང་པོའི་དོན་ཅིག་ཆར་ལ་
མོས་པའི་རིགས་དང། རིགས་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ་རྒྱུན་ཁ་
བའི་རིགས་སོ། དེ་ལྟར་རིགས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་ནང་ནས་
རིགས་ཆད་པ་དང། རིགས་མ་ངེས་པ་གཉིས་མ་ཏོགས་པ་གཞན་དུག་པོ་ལ་རང་
རང་གི་མོས་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་སློང་དང་འཚམས་པའི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སློབ་ནས་
དོན་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་རིམ་གྱིས་བྱང་བར་བྱའོ། ལམ་
གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱར་བར་མི་བྱའོ། རྒྱུད་དང་མི་འཚམས་པའི་ཚོས་བསྟུན་
པར་མི་བྱའོ། རིགས་མ་ངེས་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་གཟུང་བར་
བྱའོ། ལམ་དམན་པ་ལ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། རིགས་ཆད་པ་ལ་ཡང་ཡལ་བར་མི་
འདོར་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེན་པའི་སློབ་ནས་ལས་འབྲེལ་བཞག་ཅིང་མ་འོངས་པ་ན་
མགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་སློབ་ལམ་བཏབ་ལ་
འབྲེལ་བ་བཞག་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེན་པའི་སློབ་ནས་སེམས་ཅན་
མོས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཚོད་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་རིགས་བརྟགས་ཤིང་ཁ་ཟས་

ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཆུང་དང། མང་ཉུང་དང་གཙང་སྒྲིབ་དང། རུང་མི་རུང་དང་ཕན་
གནོད་རྣམས་གང་འོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས།
འདི་ལྟར་སྦྱོན་པའི་དུས་དག་ཏུ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཚོད་རིགས་བྱ། ཞེས་གསུངས་
སོ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་
ན་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་མོས་པ་དག་གིས་
སེམས་མོས་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟག་ཤིང་དེ་དག་དང་སྒྲོ་བསྦྱོན་ལ་ཚོས་དང་བཟང་བཟང་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་འོ། རང་གི་ཚོས་ཀྱི་འགྲོར་
རྒྱད་ལ་བརྟག་པ་ནི། མདོར་ན་བདག་གིས་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་
པས་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བར་ཚད་དུ་མི་འབྱུང་ན་དངོས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་
ཚད་བྱ། བདག་གི་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཆུང་དང་བདག་གི་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གནོད་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཁེབས་བརྩི་བར་བྱའོ། མཉམ་
པོར་འདུག་ན་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་བྱའོ། ཆུང་རུའི་སྦྱིར་ན་ཆེ་མི་བཏང། གཙོ་
ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་རྣམ་པ་དགའའི་ལས་ཀྱི་
མཐའ་དེ་དག་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་བྱ་ཞིང། མི་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་
རྣམས་སྤངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་

པའོ། གལ་ཏེ་བྱ་བའི་ཆ་མ་བྱས་ཤིང་མི་བྱ་བའི་ཆ་བྱས་ན་ཉེས་ལྷུང་དང་བཅས་
 པའོ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་སྱིད། རང་གི་དོན་སྤོང་དང་།
 བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འགའ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་ནི་ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱབ་པོས་བལྟས་ན་བཅས་
 པའི་ལྷུང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕོག་པ་འདྲ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཉེས་ལྷུང་གཏན་
 བས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་ཡང་རང་དོན་སྤོང་
 དང་། བཅས་པ་སྤོང་ལ་འཛེམ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་
 ལྷུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱབ་པོས་བལྟས་ན་ལྷུང་བ་མེད་
 པའི་འདྲ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ། དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་
 མེད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སྤངས་ལ། ལྷུང་མེད་དང་ལྷུང་བའི་གཟུགས་
 བརྟན་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་
 ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། དེ་ཡང་ཚུལ་བྲིམ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
 ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ཀ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། གོ་རིམ་གྱིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ནི་
 ལྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྱིད་རང་གི་དོན་འསྐྱབ་པའོ། དགེ་བ་
 ཆོས་སྤྱད་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའོ། ལྷོ་མ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ལས་དང་པོ་པས་གཙོ་བོར་
བྱའོ། དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་ནི་མོས་པ་སྤྱོད་པས་གཙོ་བོར་བྱའོ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
ནི་ཐོབ་པས་གཙོ་བོར་བྱའོ། ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་པོས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
སྐྱབ་པའི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའོ། གཉིས་པས་རང་གཞན་གྱི་
དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། གསུམ་པས་
མཛད་པ་སྤོན་ལས་གྱི་རྫོགས་བྱ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། ཚུལ་བྲིམས་
གསུམ་པོ་དེ་ལ་གྲོགས་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་དུས་རིང་བ་དང་། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
ཀྱང་བསྐྱལ་བར་མ་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱ་བྱེད་ངན་པས་ཕན་བཏགས་པའི་
ལན་དུ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤུན་ནས་ཉན་
རང་གིས་སེམས་སྐྱེ་ཉན་ཆེ་ལ། བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དོན་དམ་
པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཤེས་ན་སྐྱོ་སྤུན་མི་འབྱུང་དོ།
དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་དོ།
ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པར་རྫོགས་པའི་
སྐྱོ་ནས་བདག་སྤོངས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའོ། ལྷོ་མ་པ་

གསུམ་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་ངེས་
འཇོག་གི་ཚུལ་དུ་གནས། བང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྒྲིམ་བ་
གསུམ་ཀ་དེས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས། མོས་བ་སྟོན་བ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བ་བྱང་དོན་
གཉིས་པོ་ངེས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས། ས་ཐོབ་བ་ལས་སྒྲིམ་བ་གསུམ་པོ་བྱང་དོན་
གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། ངེས་དོན་དུ་སྒྲིམ་བྱ་མེད་པས་སོ། དུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
སོ་སོར་ཐར་བ་ཇི་སྟེན་འཚོའི་བར་དང། གཉིས་པོ་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
གནས་སོ། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་བ་ལའོར་བ་ན་འབྱམས་རྒྱ་ཞིག་
མེད། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མ་ཙམ་དུ་སྟོ་བྱར་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་རྒྱ་མ་ཙམ་གྱིས་
སེམས་ཅན་སྟོ་ཉོག་རྒྱ་མ་ཙམ་འདི། བྱིད་ནས་ལའོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་རྒྱ་མ་ཙམ་
ཞིག་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་སྐྱེས་སུ་གཉིད་ཀྱིས་ལོན་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་སེམས་བཞིན་
ནོ། སྟེན་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་ལ་སྟོན་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་
གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ངོ། དེ་ཡང་དང་པོ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་སྟེན་བ་ལ་སོགས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་བླ་ན་མེད་པས་སྣ་བྱངས། སྟོན་
ལམ་བླ་ན་མེད་པས་མཇུག་བསྟུ། ཤེས་རབ་བླ་ན་མེད་པས་རྒྱས་གདབ་པའོ།
དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གི་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་

ལྷུང་དུ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་
སེམས་བརྟན་པོ་གཟིག་གོ། གཉིས་པ་ནི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་ཉིད་སོགས་གྱིས་དོན་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་
པས་ཟིན་ཅིང་རྒྱས་ཐེབས་པའོ། །།